

FİLİPİNLER'DE KÜTÜPHANELER ve KÜTÜPHANECİLİK

Angelica A. Cabareno - Filomena Mercado Tann

— II —

Okul Kütüphaneleri :

Okul kütüphaneleri başlangıçta, İngilizcenin öğretiminde kullanılmaları yüzünden, hemen hemen okulların açılması ile birlikte organize edildi. Sınıf kitap dermelerinin ilgili öğrencilere ek okuma kitapları sağlanmasında yararlı olmayı denemeleri yanında, bütün okula hizmet veren merkezi bir kütüphaneden elde edilecek avantaj ve yararlar da inkâr edilemez.

Bir işbirliği merkezi olarak ve bütün okul mensuplarına hizmet işlevi ile organize edilen ilk kütüphane Papanga Lisesi kütüphanesi idi. Bu kütüphanenin kurulması şerefi, o okulda İngilizce kompozisyon ve edebiyat öğreten bir Amerikalı olan Lois Steward Osborn'a aittir. O, kütüphaneyi başlatan kitaplar için güçlü bir kampanya açtı. Coşkunluğu ateşi tutuşturdu ve iki yılın sonunda dermeye 950 eser girdi.

Papanga Lisesi Kütüphanesi kampanyasından esinlenerek, Tayabas ve Bulacan illeri aynı yolu denediler. 1913'te Manila Lisesi aşağı yukarı 4.000 cilde, Filipin Normal Okulu 2.000 cilde sahipti.

Halk okulu kütüphanelerine muntazam malî destek sağlamak için, Eğitim Bürosu, her öğrenciden iki peso yazılma ücreti alınmasına yöneldi. 1922'de Eğitim Bürosunun 14 sayılı Genel Yönetmeliği, yazılma ücreti toplam miktarının yüzde kırkının kitap satın alınmasına ayrılacağını belirtti. 1925'te miktar yüzde altmışa yükseltildi. Yıllar boyunca, kitapların ve başka kütüphane materyallerinin fiyatları arttığı halde, her öğrenciden aynı miktar para toplandı. Fakat 1964'de, 4902 sayılı Cumhuriyet Kanununa dayanılarak, okul kütüphanelerinin desteklenmesi için tek kaynak veya düzenli ödenek olan yazılma ücreti, her vatandaşta ücretsiz eğitim sağlama politikası uyarınca, yürürlükten kaldırıldı.

Kitap satınalma ödeneklerini yükseltmek yanında, kendileri ile alışveriş edilecek kitapçıların ve seçime yardımcı olacak kitap listelerinin bulunmadığı yerlerde kitap satınalma meselesi çok daha çetindi. Mrs. Lois S. Osborn'un kütüphanelere duyduğu ilgi kendisini Eğitim Bürosu Müdürü Frank White ile

bir görüşme yapmayı istemeğe yöneltti. Bu görüşmenin sonucu olarak, 1911'de bir komite kuruldu ve **Bulletin 44** — "Libraries for Philippine Public Schools" çıkarıldı. Bu, okulların kendisinden okulları için kitap seçebilecekleri sınıflanmış bir kitaplar listesi idi. 1915'te, Eğitim Müdürü W. W. Marquardt, Lois Osborn'dan listeyi Filipin erkek ve kız çocuklarının ilgileneceği eserlerle sınırlandırarak gözden geçirmesini rica etti. Yüz yüze gelinmesi gereken başka bir mesele, kitap dermesinin düzenlenmesi idi. Kütüphaneyi okul programına başarılı hizmet verir duruma ancak okul kütüphanesi yöntemleri eğitimi görmüş bir kütüphanecinin getirilebileceğinde ilk ısrar eden yine Bn. Osborn'du. Böylece Filipin Normal Okulu'na (şimdi Filipin Normal Koleji) geçtiği zaman, müfredat programına yalnızca kütüphanede çalışmak üzere ayrılacak öğretmenler için değil fakat ilgi duyan bütün öğretmenler için bir kütüphane yöntemleri kursunun alınmasına çalıştı. Bununla birlikte, halk okulu görüş açısından kütüphane uygulaması başlangıç kursu, derse katılan yönetici ve başöğretmenlere verildi. Eğitim Bürosu, okul kütüphanecileri için ilk hizmetçi eğitimine Maniladaki Öğretmenler Tatil Toplantısı sırasında, 1920'de başladı. 1927'deki başka bir hizmetçi yetiştirme kursu Manila'da düzenlendi. 1928'den başlayarak hizmetçi yetiştirme kursları her yıl yapıldı ve "Division Normal Institutes" olarak tanındı. Kütüphanecilik eğitimine daha çok istek duyulması üzerine Filipin Normal Okulu, yaz döneminde kurs düzenlemeğe başladı. Harpten sonra Eğitim Bürosu, Baguio Tatil Normal Okulu'nda, önce düzenlenenlerden biri olan kütüphane yöntemleri de içinde olmak üzere, yaz kursları düzenlenmesine 1947'de yeniden başladı. 1952'de ise, değişik bölümler için bir atelye çalışmalarını dizisi planlandı.

1935 sayılı kanunun 4'ncü maddesi, halk kütüphanesinin, Amerikan tecrübesine benzer biçimde, okul mensuplarına kütüphane hizmeti verilmesinde okula yardımcı olmasını öngörmüş olmakla birlikte, Filipinlerdeki okul kütüphaneleri okullarla birlikte büyüdüler ve, çoğu durumlarda, halk kütüphanelerinden daha zengin oldular; hattâ kendi görevlerinin dışına çıkarak onlara yardım bile ettiler. Eğitim Bürosu Müdürünün *The 1918 Annual Report* (1918 yılı Raporu)'u okul kütüphanesi kullanımından yararlanan okul dışı kimselemin sayısında artış olduğunu belirtir. 1923'de ise, Eğitim Bürosu, okul kütüphanelerinin yaz tatilinde bile halka açılmasına ilişkin açık bir politika belirledi; bununla, 1950'lerde en yüksek düzeye ulaşan toplum okulu ihtiyaçlarına hizmet etti.

Concordia Sanchez, okul kütüphanesine bir eğitim ve toplum kalkınması aracı olarak verilen bütün öneme rağmen, ülkedeki okul kütüphanesi şartlarının etkili hizmet yeteneği düzeyinin çok uzağında olduğu gerçeğini sağladı.

Üniversite Kütüphaneleri :

Popüler kütüphane hareketi ilerlemesinin hızlandırılması beş üniversite kütüphanesince üstlenildi. Bunlar, Filipinler Üniversitesi, Santo Tomas Üniversitesi, Filipin Normal Koleji, Silliman Üniversitesi ve Millî Üniversite idi. Bugün, popüler kütüphane hareketinin hızlandırılmasında hiç de az sorumluluk taşımayan, öğrenci sayıları hayret verici biçimde artan 44 üniversite vardır. Filipinler Üniversitesinin kütüphane sistemi, çağdaş kütüphanecilikteki en son yöntem ve tekniklerin bir vitrinidir.

Concordia Sanchez, akademik kütüphaneciler ile üniversite öğretim üyelerine ilişkin haklar ve aylıklar bakımından akademik statü eşitliği meselesinin süratle ortaya çıkmış olduğuna işaret eder. Akademik kütüphanecinin, üniversitenin öğrencilerini önderlik için hazırlaması faaliyetinde bir yeri vardır. Önderlik eğitimi, bilginin oluşumu ve genişlemesi için araştırmada bulunmayı içine alır. Bir kimse bilfiil araştırma yükselmesi içinde bulunurken, kütüphaneci kendisini üniversite hiyerarşisinin başlıca kişileri arasında bulur. Bu yüzden, üniversite kütüphaneciliği kendi seçkin derecesinde bulunduğu için, akademik kütüphanecinin üniversitenin öğretim üyeleri ile aynı çizgide olan bir statü aramasına ihtiyaç yoktur.

Özel Kütüphaneler :

İspanyol sömürge yönetimi sırasında kurulan manastır ve ilâhiyat okulu kütüphaneleri, yani Real Sociedad Economica de Amigos del Pais kütüphanesi ile Biblioteca Militar, her birinin özel bir alanı içeren ve özel birer okuyucu topluluğuna hizmet eden dermeleri dolayısıyla, özel kütüphanelerdi.

Amerikan rejimi sırasında, tabii kaynakların gelişmesi ve demokratik yönetim biçiminin ilerlemesi, ilgi ve çalışmalarının çifte hedefi olmuştu. Bunlar kurulan kütüphaneleri sırasıyla etkiledi.

Her yürütme dairesi, her büro, her şube veya komisyon bir kütüphane ile donatıldı. Bir hükümet dairesi kütüphanesince gerçekleştirilen derme ve kolaylıkların konu kapsamı, dairenin işlevlerinin böylece kütüphaneyi özel hale getiren derecesine göre ayarlandı ve dairenin özel isteklerine uyacak biçimde düzenlendi.

Bilim Bürosu Kütüphanesi :

1 Temmuz 1901 tarihli ve 156 sayılı kanun Hükümet Laboratuvarları Bürosunu ortaya çıkardı ve görevlilerinin kullanacağı bir müracaat kütüphanesinin kurulmasını sağladı. Büronun ilk müdürü olan Paul C. Freer, Büroca yapılacak bilim araştırmalarını desteklemek üzere Kütüphanenin organize edilmesini hararetle savundu. Daha sonra halkın kütüphanenin imkânlarını kullanmasına izin verildi ve sınırlı ücretler başlatıldı. Kütüphane dermesinin çekirdeği, 1902'de Sağlık Kurulu'ndan aktarılan elli kitap ile bu Kurulun süreli yayın aboneleri idi. Kütüphaneci, Mary Polk, daha çok ödenek elde etmeğe, bağış toplamağa ve kimi önemli süreli yayınların eski sayılarını uzaklardan, hattâ Avrupa'dan sağlamağa yetkili idi. Derme 1904'de 11.021 cilde yükseldi; 1924'de, Bn. Polk'un ölümü sırasında ise 85.485 cilde ulaştı. Harbin 1941'deki çıkışında kütüphane, 1945'teki Kurtuluş Harbi sırasında tümüyle yok edilen 357.000 kitap, risale ve ciltlenmemiş süreli yayın sayılarına sahipti. 1950'lere doğru yeniden eski duruma getirme işi kaplumbağa hızı ile yürüyordu ve görevliler araştırma programına yapılabilecek hizmeti verdiler. 2067 sayılı kanunun 1958'de kabulü ile Bilim ve Teknoloji Enstitüsü ve Bilim Kütüphanesi Bölümü, Dokümantasyon Bölümü olarak bilinir duruma geldi. Bu değişiklik, Filipinler'de bir Bilim Dokümantasyonu Merkezi kurulmasına ilişkin bir Unesco projesi dolayısıyla yapıldı.

Yasamaya İlişkin Müracaat Hizmeti Kütüphanesi :

Tâ 1916'dan başlayarak Filipin Kütüphane ve Müzesi, yasamaya ilişkin araştırmalara hizmet sundu. Bunlara "herhangi bir yasama konusu üzerine kısa not halinde sağlanabilen doğru, eksiksiz ve yoğunlaştırılmış bilgi toplanması; herhangi bir kamu sorununa ilişkin olay, görüş ve tartışmaları gösteren kısa notlar hazırlanması; meselenin çeşitli yönlerini destekleyen belgelerin ve kaynakların sağlanması ve aktarılması; tasarıların, önergelerin, muhtıraların özetlenmesi" dahildi. 1939'da, 451 sayılı Commonwealth Kanunu, Millî Asamble'nin Yasamaya İlişkin Hizmetler Bürosu'nu oluşturdu ve Millî Kütüphane'nin Yasamaya İlişkin Araştırma Bürosunu buna bağladı. Kongre Sıkıyönetim ilanı sonucunda 1972'de kapatıldığı zaman kütüphanenin dermesi Millî Kütüphane'ye aktarıldı. 1978'de Batasang Pambansa'nın kurulması ile Yasamaya İlişkin Müracaat Kütüphanesi faaliyete geçirildi.

Yürütme Daireleri :

Hemen hemen bütün hükümet dairelerinin bir çeşit iş dermesine sahip bulunduğu ve çoğu durumlarda birbirinin tekrarı durumunda oldukları söylenebilir. Bu durum, Ada dairelerindeki bütün kütüphanelerin Filipin Kütüphanesini oluşturmak üzere birleştirilmesini öngören 1935 sayılı kanunun 1909'da çıkmasını teşvik etmişti.

Çalışma Bakanlığı ilkin 1908'de Ticaret ve Polis Bakanlığına bağlı bir Büro olarak, ve 1933'te bir Bakanlık olarak kuruluşundan itibaren bir kütüphane dermesine sahip oldu. Bu başlangıçtan sonra, Çalışma Dairesinin bir bürosu olan İş İstatistikleri Bölümü, çalışmaya ilişkin, yerli ve yabancı, elde edilebilir bütün materyallerin toplanması, derlenmesi ve düzenlenmesi ile yükümlendirildi. Meteoroloji Bürosu Kütüphanesi, bütün hükümet daireleri arasında en yadrgatıcı başlangıca sahip oldu. Gerçekte o, Ateneo de Manila Cezvit papazlarının 1865'de başlattıkları Manila Gözlemevi'nin kütüphanesi idi. Bununla birlikte, resmî kuruluşu, Observatorio Meteorologico de Manila kiralık buyruğu ile kurulduğu zaman, 14 Haziran 1881'de oldu. Kütüphane hizmetleri, Filipin Komisyonunun 131 sayılı kanununun onu bir hükümet bürosu haline getirdiği 1901'e kadar, rahipler tarafından yürütüldü. 1932'deki Yeniden Düzenleme Kanunu kütüphaneyi Tarım ve Ticaret Bakanlığı'nın denetlemesi altına koydu. Büyük Okyanus Harbinin çıkışına kadar kütüphane, Kurtuluş Savaşı sırasında hepsi yok olan 10.000 cilde sahipti. 1947'de Meteoroloji Bürosu, Ticaret ve Sanayi Bakanlığına bağlandı.

İş Kütüphaneleri :

Filipin Ticaret Koleji (şimdi Filipinler Politeknik Üniversitesi) Kütüphanesi okul öğretimini destekler, fakat kütüphane meslekten bir kütüphanecinin yönetimi altına ancak 1929'da girdi. Özel sektör de kendi ilgi ve faaliyetlerini destekleyen kütüphaneler kurulmasına erken ilgi gösterdi. Filipinler Ticaret Odası, harpten önceki ticaret literatürünün büyükçe bir koleksiyonuna sahip olmaktan gurur duyabiliyordu.

Manila şehri, Manila İş Kütüphanesini 1937'de kurdu. Fakat daha sonra bu, bir halk kütüphanesi ihtiyacı bir iş kütüphanesine olanı gölgeleyince, Santa Cruz Şubesi haline getirildi.

Hükümet Dairesi Kütüphaneleri :

Harpten sonraki rehabilitasyon çalışması, çok büyük öncelik ve ödenek meseleleri ile yüz yüze geldi. Rehabilitasyon yıllarında Filipinlere yönelik yabancı yardım akımı teknik ve malî yardımı içine alıyordu. İktisadî İşbirliği İdaresi (şimdi ABD Milletlerarası Kalkınma Kurumu) aracılığı ile ne mikta, para yardımı yapılmasının uygun olacağını belirlemek için, yapılacak gerekli işin tam ölçümünü gerçekleştirecek uzmanlar vardı. ABD yardımının doğru yönde kullanılması için, Amando M. Dalsay'ın yürütücülüğünde ABD Yardımı için Filipin Kurulu oluşturuldu. Teknik yardım görevlisi kişiler, yardıma ihtiyaç duyan değişik kesimlere atandı. Bir Filipinler istatistik programı üzerinde çalışmak üzere 1951 sonlarında gelen ve görevini Çalışma Bakanlığında sürdüren Amerikan çalışma istatistikçisi Meredith Givens, Bakanlığın kütüphanesini çalışmasına herhangi bir yardım yapması bakımından çok fazla düzensizlik içinde buldu. O, aynı şartları öteki hükümet daireleri kütüphanelerinde de gördü. Bu fazla bir materyal kütüphanesi değil, eksik veya kendine özgü organizasyon ve bibliyografik araçların araştırmaya engel teşkil eden eksikliği idi. Givens bu durumu rehabilitasyon projelerinin ilerlemesini yavaşlatacak bir öge olarak gördü. AID (İktisadî İşbirliği İdaresi)'den kütüphane organizasyonunda bir çalışma planı yapacak bir Amerikan kütüphane danışmanı istedi. İsteğini karşılamak üzere Bankong'daki ABD Haber Merkezi kütüphanecisi Filipinler'e gönderildi. Bu hanım kütüphaneci, ilgilerini kısmen benzer olan şu hükümet dairelerince ortak bir proje başlatılmasını teklif etti. Tarım ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı, Nüfus ve İstatistik Dairesi, Millî İktisat Kurulu, Filipinler Merkez Bankası ve Filipin Millî Bankası. Böylece, 17 Mart 1952'de, PHILCUSA Yürütme Sekreterinin bürosunda, Çalışma istatistikçisi, U. P. Kütüphanecisi, Özel kütüphane danışmanı ve yukarıda belirtilen dairelerin temsilcilerinin katıldığı bir toplantı yapıldı. Proje, U. P. Kamu Yönetimi Enstitüsü'ne bir birim olarak bağlanan Bakanlıklararası Müracaat Hizmeti Projesi olarak tanıandı. **Index to Philippine Periodicals** (Filipin Süreli Yayınları Dizini), **Union Catalog of Sixty-four Government Agency Libraries** (Altmış Dört Hükümet Dairesi Kütüphanesinin Toplu Kataloğu) ve **Unjon List of Serials** (Süreğen Yayınlar Toplu Listesi) yayımlandı. **Index, U. P.** Ana Kütüphanesi'nce güncel tutuldu. **IDRS** (Bakanlıklararası Müracaat Hizmeti)'nin himayesinde 1954'de Filipinler Özel Kütüphaneler Derneği kuruldu. 1954'deki kuruluşu katılan 40 üyeden, **ASLP** (Filipin Özel Kütüphaneler Derneği), şimdi resmî ve resmî olmayan kütüphaneleri temsil eden 300'ü aşkın üyeye ulaşmıştır.

Amerikan Hükümetince Kurulan Özel Kütüphaneler :

Amerikan hükümeti tarafından veya Amerikan derneklerinin himayesi altında kütüphanelere, ABD Donanması, Ordusu ve Deniz Kuvvetleri Filipin

Polis Teşkilâtı Askerî Haberalma Bölümü Kütüphanesi dahildi. Anılmağa değer olan ötekiler ABD Milletlerarası Kalkınma Merkezi Kaynakları Ajansı ve ABD Ajansı Film İğretiverme Bölümü idi. Fakat pek çok kütüphane kullanıcısının tanıdığı kütüphane ABD Haber Merkezi Kütüphanesi idi. USIS (ABD Haber Merkezi) Kütüphanesi, Filipinler Üniversitesinden ayrılan üç görevlinin yardımı ile, Hazel Ferguson yönetiminde, 1945 Eylül'ünde açıldı. Başlangıçta Filipinlerde üslenen Amerikan askerlerini yararlandırmak eğiliminde iken, bir süre sonra kapılarını halka açtı. Davao, Baguio, Pangasinan, Legaspi City, vb.'de şubeleri açıldı.

Kütüphane, Manila'nın Plaza Cervantes'indeki ilk yerinden, 1947'de Escoita'ya, 1960'da Padre Faura'ya, 1963'te Ramon Magsaysay Bulvarına ve 1969'da Quezon City'nin General Araneta Caddesindeki kendi yapısına taşındı. Kültürel faaliyet hedeflerine en büyük önceliğin verildiği yer olarak Kütüphaneye Thomas Jefferson Kültür Merkezi adı verildi, Amerikan Tarih Dermesi Kütüphanesi, münhasıran olmamakla birlikte, Filipinler Tarihindeki Amerikan Dönemini yansıtan bir araştırma kütüphanesi olarak, esas itibarıyla Amerikan Derneğince kuruldu. Araştırmacıların ilgileneceği bir kütüphane de, vârislerince 1961'de Amerikan Tarih Dermesi Kütüphanesine armağan edilen zengin Eugene A. Perkins Anıt Kütüphanesi'dir.

Başkanlık Evrakı :

Başkanlık kütüphaneleri de özel bilgi kaynaklarıdır. Millî Kütüphane'nin yazmalar dermesi, eski başkanların Başkanlık Evrakını içerir; özellikle, Filipin Devrimi Belgeleri içinde yer alan Emilio Agunaldo Evrakı; Manuel L. Quezon Evrakı, Sergio Osmena Evrakı, Manuel A. Roxas Evrakı ve Carlos P. Garcia Evrakı bunlar arasındadır. Ramon Magsaysay Evrakı, Ramon Magsaysay Ödül Vakfı yapısında ve Laurel belgeleri Jose P. Laurel Anma Vakfı Kütüphane ve Müzesinde bulunmakta olup her ikisi de Roxas Bulvarındadır.

Kişi Dermeleri :

Yakınlarda U. P. Main Libary adını alan Jorge Vargas Filipiniler Vakfı Kütüphanesi, gerçek bir Filipinoloji kütüphanesidir. Yoğun dermeli özel kütüphaneler arasında Leviste Hukuk Kütüphanesi; Siguion-Reyna Hukuk Kütüphanesi; Sycip, Salazar, Luna, Manalo, Feliciano Hukuk Kütüphanesi bulunmaktadır.

Her ikisi de Batangas ilinde olan Taal'daki Noble-Caniza Kütüphane ve Müzesi ile Sto. Tomas'daki Dona Aurora Malvar Leviste Kütüphane ve Müzesi dışında, illerde bulunan özel kütüphane ve müzeler anılmağa değmezler.

Filipinlerde Kütüphanecilik Eğitimi :

Filipinlerdeki kütüphanecilik eğitimi, aşağı yukarı 1916'da, Filipinler Üniversitesinde kütüphanecilik kursları verilmesiyle başladı. Öğretmen olarak ilk hizmet edenler, sonradan Millî Kütüphane Müdürü olan James A. Robertson

ile sonradan Eğitim Bürosunun Baş Kütüphanecisi olan Mary Polk idi. İki yıl sonra kurslar, akademik bir dereceye götüren dört yıllık bir öğretim programı haline geldi. Sonraki yıllarda yeni dört program oluşturuldu. Üçü —biri Felsefe Bakaloryası (1941'de kapandı), ikincisi Edebiyat Bakaloryası, üçüncüsü Kütüphanecilikte Bilim Bakaloryası derecesi sağlıyordu— College of Liberal Arts tarafından Kütüphanecilik Bölümü aracılığı ile akademik olarak Temel öğretimden sorumlu tutulan Kütüphanecilik Bölümünün bağlı bulunduğu Eğitim Koleji'nde idi. Öğretim üyeleri Üniversite kütüphanesi görevlilerinden oluşuyordu; üniversite kütüphanecisi aynı zamanda Bölümün başkanı idi. 1961'de Kütüphanecilik Enstitüsünün kurulması üzerine, Kütüphanecilikte Bilim Bakaloryası bir Kütüphanecilik Bakaloryası'na dönüştürüldü ve yeni bir program, Kütüphanecilik Masteri programı, başlatıldı.

Filipinler Üniversitesi, Santo Tomas üniversitesinin kütüphanecilik dersini seçmeli olarak vermeğe başladığı ve daha sonra lisans seviyesinde tam bir kütüphanecilik eğitimi kursu olarak geliştirdiği 1934 yılına kadar, kütüphanecilik alanına tek başına sahip oldu. İkinci Dünya Harbinden sonra, yeni kurulan özel kolej ve üniversitelerde, kütüphanecilik yaygın bir öğretim programı durumuna geldi. Genellikle, Filipinler Üniversitesinin geliştirdiği örneğe uyuldu.

Son yirmi yıl boyunca, yirmi dört okul, kütüphanecilikte asıl ve yardımcı bakalorya (lisans) derecesi ve beşi de kütüphanecilikte master derecesi sağlayan kütüphanecilik kursları düzenlemiştir.

1978'de, Filipinler Millî Geliştirme Kurulu, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Unesco'nun yardımı ile, Güney-Doğu Asya bölgesindeki bilimciler için, Filipinler Üniversitesi'nde lisans üstü seviyede bir Bilgibilim Kursu oluşturdu.

Kütüphaneciler İçin Sürekli Eğitim :

Rehabilitasyon yıllarında ve sonrasında filiz süren kütüphaneler, yetişmiş kütüphanecilere büyük bir istek gösterdiler. Kütüphanecilik okulları istekleri karşılayamadığından, memuriyet ajansları kütüphaneleri çalıştırmak için yetişmemiş kimseleri atamak zorunda kaldı. Bundan dolayı, Sivil Hizmet Bürosu'nun isteklerini karşılamak üzere, memuriyet ajansları kendi kütüphane görevlileri için, halk hizmetinde yeterlilik sağlamak üzere hizmetçi yetiştirmeyi geliştirdi. Halk Okulları Bürosu, 1920'de Manila'da sonradan Division Normal Institute haline gelen Öğretmenler Tatil Asamblesi sırasında kütüphane uygulamaları üzerine bir kurs verdi. Millî Kütüphane, 18 Nisan'dan 28 Mayıs 1955'e kadar süren, kütüphane yönetimi üzerine bir hizmetiçi yetiştirme kursu başlattı. Millî Kütüphane, başka dairelerle birlikte kütüphaneler için bölgesel atelye çalışmaları yapılmasına önderlik etti. Bu ülkedeki kütüphanecilerin eğitimini başlatmaktan sorumlu bir kuruluş olan Filipinler Üniversitesi, kendi kütüphanesi personelinin yetiştirilmesine ek olarak, başka kuruluşlarda halen hizmette bulunan kütüphanecilerin yetişmesine de katkıda bulundu. Aynı şe-

kilde, kütüphane dernekleri de, pratisyen kütüphaneciler için hizmeti yetiştirmenin üstlenilmesinde işbirliği etti.

Kütüphanecilik Meslek Dernekleri :

Ekim 1923'de, kütüphaneciler Filipin Kütüphane Derneği'ni oluşturdular. İki yıllık kongreler/atelye çalışmaları onun himayesinde düzenlendi, Millî Kitap Haftası da onun başlıca işi idi. **Bulletin of the Philippine Library Association** Derneğin resmî yayınıdır. 1954'de, özel kütüphanelerden 40 kütüphaneci Filipinler Özel Kütüphaneleri Derneği'nin kurucu üyesi oldu. Bunun resmî organı olan **ASLP Bulletin** son 25 yıldır aralıksız yayımlanmıştır. Dernek, aynı zamanda, Filipin resmî yayınları için bir sınıflama sistemi geliştirilmesini, **Encyclopedia of Philippines** (Filipinler Ansiklopedisi) için bir dizin hazırlanmasını, Filipin kütüphanelerine ve kütüphaneciliğine ilişkin bir bibliyografya ile Filipin iş süreli yayınları dizinin derlenmesini de üstlenmiştir. Yarım yıllık toplantılar/atelye çalışmaları üyelerine yönelik yıllık düzenli çalışmalar oldu. Benzer biçimde, Filipinler Halk Kütüphaneleri Derneği, Filipin Kütüphanecilik Öğretmenleri Derneği, Halk Okulu Kütüphaneleri Derneği, Halk Okulu Kütüphaneleri Derneği, üyeliği güncel ve canlı tutmak için düzenli toplantılar/atelye çalışmaları yaparlar. **PATLS** (Filipin Kütüphanecilik Öğretmenleri Derneği); **Union Catalog of Library Materials** (Kütüphane materyalleri toplu kataloğu), **Directory of Schools Offering Library Science Courses** (Kütüphanecilik kursu veren okullar kılavuzu) ve **Directory of Library Science** (Kütüphanecilik öğretmenleri Kılavuzu) çıkarmıştır. 1979'daki altın jübile töreninde Filipin Kütüphane Derneği, sayıları 24'ü bulan ülkedeki bütün kütüphanecilik meslek derneklerinin gemsiye kuruluşu oldu.

Kütüphane Kooperatifi :

Çağdaş Filipinler kütüphane sahnesindeki olaylardan biri, **Library Integrated Services Cooperative (LISCO)**, yani Birleştirilmiş Kütüphane Hizmetleri Kooperatifi'nin 1978'de kurulması idi. Sonra, **PLAI**'nin Seçilmiş Başkanı, Ayala Birleşik Arşivler Dairesi'nden Juvenal Y. Catajov 28 başka kütüphaneciyi, kütüphanelerin ek hizmetleri için kütüphanecilik okulları yeni mezunlarından, danışma için emekli kütüphanecilerden ve kütüphanelere ilişkin kuralları belirlemek için kıdemli kütüphanecilerden yararlanmak amacıyla, kütüphaneciler için ve kütüphaneciler tarafından bir kooperatif kurulması ihtiyacına ikna etti. Yüklenilen ilk iş, 35 kütüphaneye ilişkin bir **Union Catalog of Population Literature** (Nüfus literatürü Toplu Kataloğu) oldu. İkinci proje, Milletlerarası Tarım Kütüphanecileri ve Dokümantalistleri Derneği'nin Mart 1980'deki Manila Kurultayı sırasında ilk sayısının yayınlanması planlanan iki aylık bir **Philippine Business, Industry and Trade Index** (Filipin İş, Sanayi ve Ticaret Dizini)'dir. Teknik işlem projeleri, tek kişilik bir kütüphane görevlisinin bir çok işini, onu yoğun müracaat ve araştırma hizmeti için serbest bırakarak, hafifletebilecektir.

Millî ve Bölgesel Bilgi Şebekeleri :

Teknoloji Araştırma Merkezi, millî bilgi şebekesinden sorumludur. Fakat Filipinler, ASEAN'ın Bilim ve Teknoloji Komitesi ile Asya ve Büyük Okyanus Bilimsel İşbirliği Derneği, Unesco'nun UNISIST'i ve UNIDO'ya bağlı Dünya Entellektüel Mülkiyet Kuruluşu'nun üyesidir. Filipin Kütüphane Derneği, 1973'deki Güney Doğu Asya Kütüphanecileri İkinci Kurultayı'nı himaye etti.

IFLA Journal, VI, 2 (1980), 81 - 95. den
geviren : Necmeddin Sefercioğlu

Yararlanılan Kaynaklar

- Espinas, Leticia A. **Public library legislation**, Manila, Bureau of Public Libraries, 1964. 147 s. Teksir
- "Philippine librarianship : the past and the future." **Bulletin of the Philippine Library Association, Inc.** Vol. 12 (new series), 1-4 (1978), 13-18. ss.
- Sanchez, Concordia. "In-service training for librarians." **ASLP Bulletin**, Vol. 17, 1-2 (March-June 1971), 45-56. ss.
- Tann, Filomena Mercado. "Library education in the Philippines." **ASLP Bulletin**, Vol. 17, 1-2 (March-June 1971), 11-45. ss.
- Velasco, Saverino I. "The National Library." **Focus on the National Library**, ed. by Abraham C. de Guzman. Manila, The National Library, 1964. 1-24. ss. Teksir.